

10. A gyermek,-és ifjúságpszichiátriai ellátórendszer és mentálhigiénés hálózat

A gyermek,-és ifjúságpszichiátria **interdiszciplináris terület**, ötvözi az orvosi (gyermekorvosi, pszichiátriai, neurológiai, pszichoterápiás), pszichológiai valamint gyógypedagógiai szaktudást.

A **szakmai profil** meghatározása az UEMS Gyermekpszichiátriai szekciójának irányelvei szerint a következő: „A gyermek-és ifjúságpszichiátria szakterülete nagyon alapos tudást és gyakorlatot igényel a gyermek és serdülőkorban előforduló mentális betegségek és kórképek felismerését, gyógyítását illetve prevencióját illetően. Ambuláns és osztályos ellátás során – a jelenleg elfogadott pszichiátriai klasszifikációs rendszerek (BNM-10, DSM IV) alapján – megvizsgálja, diagnosztizálja és gyógyítja a gyermek,-és serdülőkorban előforduló kórállapotokat. Az egészségügy szervezetén belül a gyermekpszichiáter elsősorban a gyermekgyógyással, pszichiáterrel működik együtt, míg az egészségügy rendszerén kívül a családsegítő szolgálattal, gyermekjóléti szolgálattal, iskola egészségügyi rendszerrel, rehabilitációs szervekkel, civil szervezetekkel és a jogi rendszerrel van kapcsolata.”

A **gyermekpszichiátriai kórképek prevalenciája** a nemzetközi és hazai epidemiológiai vizsgálatok szerint (Rutter 1999, Wright 2000, Vetró 1997) 11-25 %.

A gyermekegészségügy területén a fejlett világ országaiban jelentkező egyértelmű trend a pszicho-szociális megbetegedések előfordulásának növekedése. Ennek értelmében a Magyarországon csaknem félmillió gyermek és serdülőkorú igényelne tartósan vagy átmenetileg gyermekpszichiátriai, pszichológiai konzíliumot, gondozást és ellátást.

Ellátórendszer: A gyermekek és serdülők pszichiátriai ellátását többféle ellátási forma is biztosítja. A morbiditási mutatóknak megfelelő, az egyre növekvő számú gyermekpszichiátriai eseteket megfelelően felismerni, besorolni, megfelelő szinten ellátni és gondozni képes egészségügyi szerkezet és az ehhez rendelt szakszemélyzet Magyarországon ma nem áll teljes mértékben rendelkezésre. Összesen 88-90 szakorvos dolgozik a gyermekpszichiátriai ellátórendszerben.

Járóbeteg ellátás

- Az egészségügy keretén belül: gyermek,-és ifjúságpszichiátriai gondozók(hazánkban 26 ilyen intézmény működik), szakambulanciák, szakspecifikus ambulanciák, korai fejlesztő központok, drog ambulanciák
- Nem az egészségügy keretén belül: nevelési tanácsadó szolgálatok, családsegítő intézetek, gyermekjóléti szolgálatok.

Aktív fekvőbeteg ellátás

- Fekvőbeteg osztályok (hazánkban 7 ilyen intézmény van 151 aktív ágygal)
- Nappali szanatórium (4 intézményben 55 ágygal)

Rehabilitációs ellátás

- Az egészségügy keretén belül: rehabilitációs részlegek (4 osztályon, 63 ágyon)
- Nem az egészségügy keretén belül: speciális oktatási intézmények, speciális nevelési intézmények, egészségügyi gyermekotthonok

A gyermekpszichiáterek szakképzése: Örvendetes hír, hogy 2004-ben elindult a rezidens jellegű alapképzés, mely 62 hétben (26 hét törzsképzés, 36 hét speciális képzés) határozta meg a képzési időt.

Javasolt irodalom:

Vetró Ágnes: A gyermek,-és ifjúságpszichiátria helyzete Magyarországon (felkért tanulmány, 2005)

Vetró Ágnes: The Economics of Mental Healthcare in the Context of Rapid Political Change in Hungary in: G. Young: Designing Mental Health Services and Systems for Children and Adolescents, 1998.